

Kázání Marka Vanči z 22. dubna 2012 v Krucemburku

I. čtení: 2. Kor. 5, 6-21

II. čtení: 2. Kor. 5, 16

Milé sestry a milí bratři,

apoštol Pavel se patrně na podzim roku 51 po Kristu zastavil v Korintu během své druhé misijní cesty a asi po roce a půl odešel z nového a žijícího křesťanského sboru dál do Efezu. Po jeho odchodu se ovšem sbor začal dělit na různé strany, zvláště působením jakéhosi Apolla, křesťana židovského původu. Tím začaly problémy, které pak Pavel musel neustále řešit a z obou epištol je zřejmé, že se sborem nevycházel vždy úplně nejlépe. Někteří bohoslovci se domnívají, že jednou z nadávek, kterou byl Pavel v Korintu častován, bylo i označení „nedochůdce“ /1.Kor. 15,8 /. Pavel byl ve sboru očerňován a podezříván židokřesťanskými odpůrci / ti mu upírali jeho apoštolství / a kromě toho se dostal do sporu s jakýmsi neukázněným členem sboru / 2, 5-10 /. Celá druhá epištola do Korintu je napsána tak, aby podezření a nedorozumění byla odstraněna a aby mezi Pavlem a sborem byla obnovena vzájemná důvěra. Jak složitá byla situace v Korintu, naznačuje i poslední část epištoly, 10.- 13. kap., která se nápadně odlišuje prudkostí polemického tónu, jakoby se celý problém znovu vynořil ve vsí své bolestnosti.

V této souvislosti celého listu je třeba, abychom četli náš verš. Už dříve apoštol Pavel připomínal Korintským, že se ve vztahu k nim neopíral o nějaké doporučení kohokoliv z lidí, ani se neoháněl nějakými autoritami, že se jim tedy nedoporučoval, nedělal si reklamu, protože nechtěl a protože ji nepotřeboval. Pavlovi stačí, že se Kristus přiznal k jeho působení, že jeho apoštolskou zvěstí vzniknul sbor a že to byl Duch svatý, kdo Korintským dal víru. Pavlovi jde o to, aby Korintští nedávali na pomluvy a osočování, ale hleděli na Boží dílo, které se mezi nimi z Boží milosti děje.

Pavel ukazuje, co je v pozadí jeho zápasu o smíření a porozumění s lidmi ve sboru. Členové sboru jsou spojeni, svázáni Kristovou láskou. „Vždyť nás má ve své moci láska Kristova...“ Tato láska není pocitem ani jen citovým hnutím, ale je skutečností, je to dění, Boží jednání. Tato láska se naplno projevila, když „jeden zemřel za všechny“ a třetího dne vstal z mrtvých. Tato událost Boží lásky staví do úplně nového světla celý život těch, kteří uvěřili a zejména přetváří jejich vzájemné vztahy. Pavel chce povědět, že ti, kteří věří, se mají chápat, posuzovat a vidět jinak, nejen ve své hříšnosti, nejen ve svých slabostech a nedostatcích.

To je ovšem jednoduché, vidět na druhých jen jejich chyby. Bývá to ale přece úplně obvyklý způsob, jak se na sebe díváme - však se známe a víme často dopředu, jak kdo bude reagovat. Tamten je zoufale nerozhodný až nemožný, tamten je lakomý a až trapně opatrný na peníze, tamten je zase samolibý a pořád někoho poučuje o své jedinečné šikovnosti. Tamten si zase zakládá na svém postavení a na tom, že umí vydělat peníze. A nebo naopak, tamten zase závidí druhým, protože je sám tak trochu líný a neschopný. Tamten vyhledává spory a jen hloupě žvaní, a tamten, ten raději nikam nechodí a nic nedělá. Ano, vidět se navzájem jen jako hliněné nádoby, to nám jde, stejně jako Korintským tehdy. Ano, jsme lidé žijící každý svůj život, jsme podmíněni pozemskými skutečnostmi, jsme lidé hříšní a žijící sami pro sebe, ale to teď má být jinak, říká Pavel. Abychom vůbec mohli žít ve sboru a tvořit církev, musíme se navzájem vidět, chápat a posuzovat jako ti, kteří žijí z moci Kristovy, jako ti, kteří žijí svůj život pro Ježíše, pro toho, který pro ně zemřel a vstal z mrtvých.

„A tak od nynějška už nikoho neposuzujeme podle lidských měřítek“. Je zřejmé, že Pavel tím „od nynějška“ myslí tu zásadní a kosmickou změnu, která nastala smrtí a vzkříšením Božího Syna Ježíše Krista. Tímto Božím činem byla zrušena nadvláda smrti a hříchu nad člověkem. Tímto činem Boží lásky byla dána naděje do všech nešťastných lidských činů, do všech období lidských dějin. Víra vidí za Ježíšovou obětí a jeho vzkříšením základní zlom, který nastal. Už nic není po velikonocích tak, jak bylo dříve. V Kristově kříži a vzkříšení mají řešení a rozsouzení všechny války, genocidy, násilí, všechny tragédie, nešťastné náhody a přírodní katastrofy. V Kristově kříži mají rozsouzení i takové skutečnosti, jako bylo vyvražďování Židů za druhé světové války, či utrpení lidí v bolševických lágrech.

Této kosmické, všeobjímající změny si budme dobře vědomi, stejně jako toho, že od té chvíle /pro Pavla to bylo tak nedávno, že říkal od nynějška, od teď / se nemůžeme dívat ani na sebe a svůj život jen po lidsku, jen podle lidských měřítek. Věříme, a proto se nemůžeme ani na lidi v církvi dívat jen po lidsku, jen v omezeném lidském způsobu, ale právě tou Boží optikou, která se dívá přes oběť Pána Ježíše Krista. Zmocnila se nás Boží láska, která nás objímá a laskavě přijímá. V životě nás lidí už neplatí jen ostré lokty, naše sobectví a náš hřích. Ty se nás, pravda, drží i po tom, co jsme uvěřili, ale velikonoční ráno nás upomíná na jinou, vyšší skutečnost, než tu, co máme před očima a která nás tak velmi určuje. Už nejsme odkázáni sami na sebe, na svůj výkon, ale je tu Boží moc, která nás nese, učí a vede. Proto máme sebe i druhé vidět s nadějí a s pochopením, jako Boží děti.

Druhá polovina 16. verše uvádí jako příklad tohoto nového chápání a posuzování lidí právě vztah ke Kristu. Poměr ke Kristu je vzor, prototyp, základ nového vztahu k lidem. Však se nám Ježíš Kristus mocí Ducha otevřel a my chápeme, že je naším Pánem, kterého můžeme vyznat, ale rozumíme, že on je také naším starším bratrem a tím nás učí, abychom se navzájem chápali a spolu jednali jako skuteční bratři. Kristus je pak původcem toho vztahu vzájemné důvěry, který chce Pavel svým dopisem uplatnit právě v Korintu.

A Pavel poctivě připomíná, že Krista takto vždycky neviděl a nechápal. Byla to doba před jeho obrácením se u Damašku. Tehdy viděl v Ježíšovi falešného mesiáše a nebezpečného nepřítele Izraele. Proto jej i v něho věřící úporně nenáviděl a pronásledoval. Viděl tehdy Krista jen tělesně, bez víry v něj. Když se však Bohu zalíbilo zjevit mu svého Syna, všecko se zcela změnilo. Od té doby zná Pavel Krista z vnitřku, ve světle jeho kříže a vzkříšení a ví proto s plnou jistotou, že je to jeho Pán a Mesiáš a celé jeho dílo chápe v nové moudrosti, kterou mu dává Duch svatý.

Je to velmi těžké, vidět v druhých lidech v církvi bratry a sestry v Kristu. Vidět je nově, když jsou všichni tak poznamenaní svým hříchem. Je třeba ale vážně vzít tuto Pavlovu výzvu a vidět druhé nejen jako hříšné, tělesné lidi, ale vidět je duchovně, jako lidi, kteří patří Kristu a posuzovat je z hlediska odpuštění, lásky a svobody. A to nejen ve chvílích pohody a harmonie, ale právě také ve chvíli krizí vztahů, odcizení a nedorozumění. Jsme vskutku nové stvoření, jen je třeba, abychom to nechali platit u sebe sama a chtěli to vidět u druhých. Využívejme prostor Boží milosti, vejděme dveřmi, které nám Bůh otevřel. Už se můžeme navzájem vidět jinak, v lásce, odpuštění a velkorysosti. Vždyť je po Velikonocích. Vše je jinak, vláda hříchu a smrti je zrušena.

To však neznamená, že se budeme bratříčkovat a libovat si ve svých polovičatých a tak často pokryteckých církevních vztazích, to neznamená, že přestaneme být kritičtí a nároční na sebe a pak i na druhé. Takových podivných vztahů jsme si už užili dost, a kam to vede, vidíme tak často na své církvi.

Je třeba změny. Počítejme tedy od nynějška ve všech svých vztazích už konečně doopravdy s tím, že pro nás i pro druhé Ježíš Kristus zemřel i vstal a že jsme v Kristu vskutku nové stvoření.

Amen